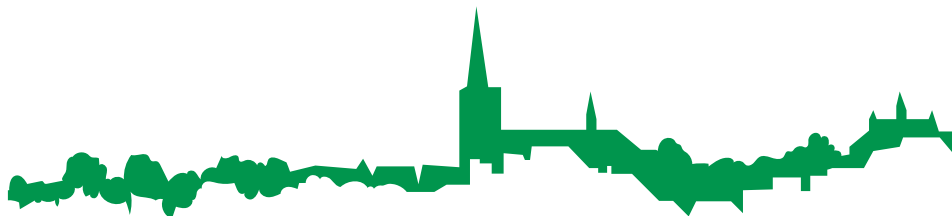

BIJLAGE 4: NADER ONDERZOEK VLEERMUIS EN STEENMARTER

Nader onderzoek vleermuis en steenmarter Roblespark

Nader onderzoek vleermuis en steenmarter Roblespark

Opdrachtgever

Ordito

Contactpersoon

De heer ing. C. van Kuijk

Status

Concept

Datum

23 november 2020

Vrijgave

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Leeswijzer	6
2 Beschrijving project	7
2.1 Ligging van het plangebied	7
2.2 Kenmerken van het plangebied	8
2.3 Beschrijving van het voornemen	10
3 Methode	11
3.1 Bronnenonderzoek	11
3.2 Veldonderzoek	11
3.3 Vogelrichtlijnsoorten	11
3.4 Habitatrichtlijnsoorten	11
3.5 Nationaal beschermde soorten	12
4 Resultaten	14
4.1 Vogelrichtlijnsoorten	14
4.2 Habitatrichtlijnsoorten	15
4.3 Nationaal beschermde soorten	17
4.4 Samenvatting aangetroffen voortplantings- en rustplaatsen	18
5 Effecten en vervolg	19
5.1 Effecten vogelrichtlijnsoorten	19
5.2 Effecten Habitatrichtlijnsoorten	19
5.3 Vervolgstappen	19
6 Literatuur en bronnen	21

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding

Ordito is voornemens om 2 locaties in Grootegast bouwrijp te maken. De eerste locatie betreft de voormalige tennisbaan de Noord en de andere locatie betreft een perceel aan de Brimeulaan.

Voor de sloop van de voormalige tennisbaan en het rooien van de bomen en struiken rondom de tennisbaan en de Brimeulaan is een quickscan uitgevoerd om de aanwezigheid van beschermde soorten in beeld te brengen (Buro Bakker, P19310). Hieruit is naar voren gekomen dat het clubgebouw op de tennisbaan en een boom op de Brimeulaan toegankelijk zijn voor vleermuizen en daarmee potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Daarnaast zijn de houtwallen in de omgeving van de tennisbaan geschikt voor marterachtigen.

Deze door de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde verblijfplaatsen worden mogelijk aangetast door de geplande werkzaamheden. Daarnaast heeft de steenmarter geen algemene vrijstelling. Daarom is een ecologisch onderzoek naar vleermuizen en steenmarter uitgevoerd.

Dit rapport doet verslag van het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen en steenmarter. Het rapport geeft antwoord op de volgende vragen;

- Zijn er verblijfplaatsen van vleermuizen bij de tennisbaan en/of de Brimeulaan aanwezig?
- Zijn er verblijfplaatsen van steenmarters bij de tennisbaan aanwezig?
- Is er door het voornemen kans op overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming?
- Zijn er aan de hand van dit onderzoek vervolgstappen, zoals een ontheffingsaanvraag en mitigerende en compenserende maatregelen aan de orde?

1.2 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de Verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

Onder de Flora- en faunawet is een lijst met 'jaarrond beschermde nesten' opgesteld, die ook onder de Wnb geldig is. Onder de Wet natuurbescherming geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Groningen het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wet natuurbescherming en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Groningen heeft voor de implementatie van de Wet natuurbescherming een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden.

1.3 Leeswijzer

Het rapport is opgedeeld in verschillende hoofdstukken. Allereerst wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de geplande werkzaamheden (hoofdstuk 2). Daarbij zal ingegaan worden op de resultaten van de quickscan. Daarna zal de methode van het nader onderzoek besproken worden (hoofdstuk 3), gevolgd door de resultaten van het onderzoek (hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 staan de conclusies samengevat en wordt geadviseerd over de benodigde vervolgstappen.

2 | Beschrijving project

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt ten noordoosten aan de rand van het dorp Grootegast en bestaat uit 2 deelgebieden. Grootegast ligt in de gemeente Westerkwartier in de provincie Groningen. Het eerste deelgebied betreft een tennisbaan met een clubgebouw en bijgebouwen en het omliggende groen. Het tweede deelgebied betreft een perceel met bomenlanen bij de Brimeulaan. Figuur 1 laat de ligging van het plangebied in het noordoosten van Grootegast zien.

Figuur 1 Ligging van de plangebieden in Grootegast aangegeven met de rode kaders. De gele kaders geven een vergroot beeld van de plangebieden weer. Bron: maps.google

2.1.1 Natuur Netwerk Nederland

Ten noorden van de voormalige tennisclub, op ca 400 meter afstand, ligt een natuurgebied dat onderdeel is van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Direct aangrenzend aan dit NNN gebied en het plangebied ligt een gebied dat getypeerd is als 'Bos- en natuurgebied buiten Natuurnetwerk Nederland'. In dit soort gebieden komen kleinere en grotere bos- en natuurelementen voor, die een bijdrage leveren aan de biodiversiteit van het landelijk gebied (Provincie Groningen, 2016). Voor dit gebied geldt de doelstelling behoud van aanwezige ecologische waarden (Provincie Groningen, 2016).

Uit de quickscan kwam naar voren dat de doelstellingen van het nabijgelegen NNN gebied door het voornemen niet negatief wordt beïnvloed.

2.1.2 Natura 2000-gebieden

De dichtstbijzijnde natura 2000-gebieden zijn het Leekstermeergebied en het Lauwersooggebied gelegen op 15+ km van de plangebieden.

Effecten op het Natura 2000-gebied zijn door de grote afstand niet aan de orde.

2.2 Kenmerken van het plangebied

Uit de quickscan is gebleken dat het clubhuis bij de tennisbanen en een boom op de Brimeulaan potentieel geschikte verblijfplaatsen kan bevatten voor vleermuizen. De te slopen gebouwen op de tennisbaan bestaan uit houten gebouwen met golfplaten daken, een impressie van de tennisbaan is te zien op foto 3. Er is ruimte aanwezig tussen de dakgoot en de houten panelen bij het clubhuis en er is een boom met holte aanwezig op de Brimeulaan (zie foto 1).

Op foto 2 zijn houtwallen te zien waar steemarters hun verblijfplaats in kunnen maken, waardoor de aanwezigheid van beschermde soorten niet uit te sluiten is. De bomen en struiken die gerooid worden op de Brimeulaan bestaan voornamelijk uit elzen (foto 4).

Foto 1 Impressie van geschikte verblijfplaatsen. Links geschikte verblijfplaats voor vleermuis in het clubhuis en rechts geschikte verblijfplaats voor vleermuis in boomholte.

Foto 2 *Impressie van geschikte verblijfplaatsen steenmarter.*

Foto 3 *Impressie tennisbaan.*

Foto 4 *Impressie groen Brimeulaan.*

2.3 Beschrijving van het voornemen

2.3.1 Doel

Het doel is om de tennisbaan en de bijbehorende gebouwen zo spoedig mogelijk te slopen en 4 vrijstaande woningen te realiseren. Het doel voor de Brimeulaan is het realiseren van 29 woningen. De planning is doorgeschoven door het nader onderzoek waardoor een nieuwe planning gemaakt moet worden.

2.3.2 Werkzaamheden

De gebouwen bij de tennisbaan worden in zijn geheel gesloopt en de omliggende bomen en struiken gerooid. Het rooien van bomen en struiken zal ook op de Brimeulaan gebeuren. De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de plangebieden:

- Het aan- en afvoeren van materiaal voor het inrichten van de werkplaats.
- Het inrichten van de werkplaats.
- Het rooien van bomen en struiken om de tennisbaan en Brimeulaan heen.
- Het plaatsen van hekken rondom de tennisbaan.
- De sloop van de gebouwen met inzet van een kraan.
- Aanleggen nieuwe wegen en watergangen.
- Het afvoeren van sloopafval.
- Het afbreken/opruimen van de werkplaats.
- Grond voorbereiden voor nieuwbouw.
- Plaatsen nieuwbouw.
- Opleveringen nieuwe woningen.

2.3.3 Planning

De planning is doorgeschoven door het nader onderzoek waardoor een nieuwe planning gemaakt moet worden. De intentie is om de werkzaamheden zo spoedig mogelijk op te starten. De nieuwbouwwoningen worden gefaseerd gebouwd.

3 | Methode

3.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten. Hieruit blijkt dat de steenmarter binnen 3 km van het plangebied voorkomt (NDFF). In Grootegast zijn waarnemingen bekend van de volgende vleermuissoorten; gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger.

3.2 Veldonderzoek

Het ecologisch onderzoek heeft zich gericht op de volgende soorten:

- Algemene broedvogels
- Vleermuizen
- Steenmarters

De aanwezigheid van andere soorten of soortgroepen zijn in de quickscan uitgesloten waardoor geen nader onderzoek benodigd was. Hieronder wordt per soort(groep) de onderzoeksmethode beschreven.

3.3 Vogelrichtlijnsoorten

3.3.1 Algemene broedvogels

Algemene broedvogels zijn niet specifiek onderzocht. Tijdens het vleermuis- en marteronderzoek is wel gelet op nesten en broedactiviteit van vogels.

3.4 Habitatrichtlijnsoorten

3.4.1 Vleermuizen

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd volgens het meest recente Vleermuisprotocol met behulp van een Petterson D240X batdetector en digitale opnameapparatuur. Dit vleermuisonderzoek is door middel van vier avond- of ochtendbezoeken in het zomerhalfjaar van 2020 (mei tot en met september) uitgevoerd onder voor vleermuizen geschikte weersomstandigheden. Dit betekent een temperatuur boven de 10 graden, droog weer en weinig wind. De onderzoeken werden door twee personen uitgevoerd, waarbij één persoon bij de tennisbaan stond en één persoon bij de Brimeulaan. Tijdens het invallen van de duisternis en in de vroege ochtend is met behulp van de batdetector en een warmtebeeld camera gepost op verschillende strategische locaties zodat in- en uitvliegende vleermuizen goed konden worden waargenomen. Tabel 1 geeft een overzicht van de dagen waarop de verschillende onderzoeken zijn uitgevoerd.

Tabel 1 Overzicht van het veldonderzoek naar vleermuizen en de omstandigheden waaronder dit is uitgevoerd.

Ronde	Datum	Aantal pers	Zon op/onder	Start-tijd	Eind-tijd	Temperatuur in °C	Windkracht in Beaufort	Neerslag	Bewolking
1	20 mei 2020	2	21:36	21:16	23:19	17	1	Geen	Licht bewolkt

Ronde	Datum	Aantal pers	Zon op/onder	Start-tijd	Eind-tijd	Temperatuur in °C	Windkracht in Beaufort	Neerslag	Bewolking
2	24 juni 2020	2	5:08	2:50	5:08	19	1	Geen	Bewolkt
3	18 augustus 2020	2	20:55	20:45	23:01	19	2	Geen	Licht bewolkt
4	15 september 2020	2	19:50	21:52	00:39	19	1	Geen	Onbewolkt

Omgevingscheck

Tijdens het veldonderzoek is naast het plangebied ook de omgeving onderzocht. De omgevingscheck is een check waarbij het gebied tot tenminste 100 meter afstand van het plangebied is meegenomen. Figuur 2 geeft een illustratie van het plangebied en de omliggende omgevingscheck. Het doel van de omgevingscheck is het verkrijgen van een beeld van aanwezige vleermuisverblijfplaatsen in relatie tot mogelijke verblijfplaatsen in het plangebied.

Figuur 2 Impressie van het onderzoeksgebied, waarbij de plangebieden worden weergegeven met het rode kader en de omgevingscheck met het gele kader.

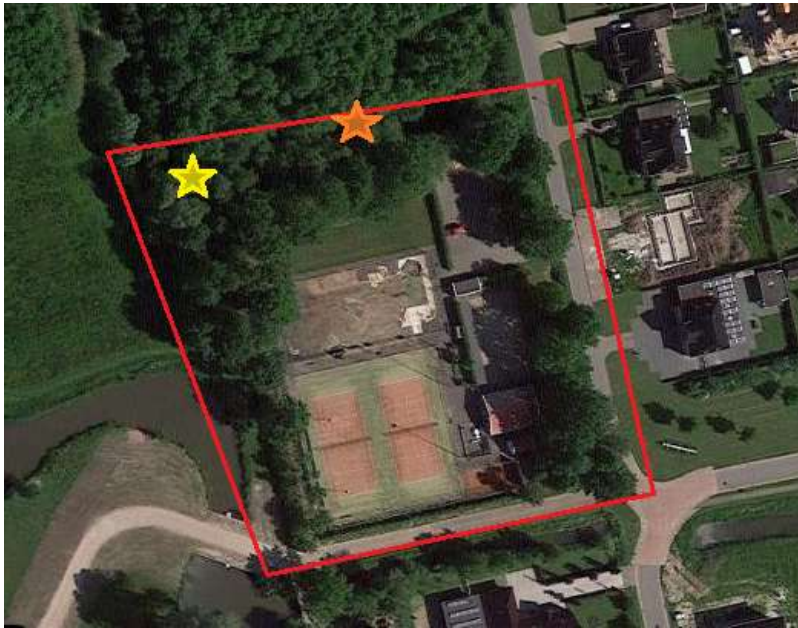
3.5 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied kan door verschillende nationaal beschermde soorten gebruikt worden. Er is specifiek onderzoek gedaan naar de steenmarter, terwijl andere soorten die gedurende het vleermuisonderzoek zijn waargenomen zijn genoteerd.

3.5.1 Steenmarter

Voor het aantonen of uitsluiten van steenmarter is gebruik gemaakt van een Struikrover en een wild-camera. De Struikrover bestaat uit een buis met lichtvenster waarin een blikje sardientjes is geplaatst.

Achter in de buis staat een cameraval opgesteld die doormiddel van een voorzetlensje op korte afstand kan scherpstellen. De Struikrover is een beproefde methode om zowel kleine als grote marterachtigen te kunnen aantonen. De gebruikte cameraval is een Bushnell. De vallen hebben in de periode van 20 mei 2020 tot en met 2 juni 2020 continu gestaan.

Figuur 3 Locatie cameraval (gele ster) en struikrover (oranje ster). Bron:google.maps

4 | Resultaten

In dit hoofdstuk wordt per onderzochte diergroep aangegeven of er verblijfplaatsen zijn gevonden en of er andere belangrijke elementen van de functionele leefomgeving aanwezig zijn. Deze belangrijke elementen zijn voor vleermuizen vliegroutes en foerageergebied. Voor de steenmarter zijn dit lijnvormige landschapselementen die dienen als verbindingsroute en houtwallen die dienen als rust- en voortplantingsplek.

De diersoorten worden wederom ingedeeld naar beschermingsregime (Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en Nationaal beschermd).

4.1 Vogelrichtlijnsoorten

4.1.1 Jaarrond beschermde soorten

Tijdens het nader onderzoek zijn geen nesten van jaarrond beschermde soorten binnen het plangebied aangetroffen. Er is wel een sperwer rondvliegend waargenomen boven de bosjes net buiten het plangebied. Ook is er een roepende kerkuil gehoord buiten het plangebied. Beide soorten hebben geen binding met het plangebied. Figuur 4 geeft een overzicht van de locaties waar deze waarnemingen zijn gedaan

4.1.2 Algemene broedvogels

Tijdens het nader onderzoek zijn geen nesten van algemene broedvogels vastgesteld. Algemene broedvogels, zoals witte kwikstaart, merel en roodborst kunnen wel tot broeden komen in de gebouwen of in het omliggende groen. Er is wel een grote bont specht in het naastgelegen bos waargenomen.. Figuur 4 geeft aan waar deze waarneming is gedaan.

Figuur 4 Locatie van de sperwer (gele ster), grote bonte specht (oranje ster) en de kerkuil (blauwe ster). Bron: google.maps

4.2 Habitatrichtlijnsoorten

4.2.1 Vleermuizen

Plangebied

Aanwezigheid verblijfplaatsen

Tennisbaan

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied op de tennisbaan aangetroffen.

Brimeulaan

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied op de Brimeulaan aangetroffen.

Overige elementen van de functionele leefomgeving

Tennisbaan

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Enkele luwe plekken in het plangebied zijn aanwezig en kunnen gebruikt worden als foerageerplek. Er zijn meerdere soortgelijke foerageerplekken aanwezig buiten het plangebied zoals het weiland aan de andere kant van het bos bij de tennisbaan. Het plangebied maakt dus deel uit van een veel groter gebied waarin geschikt foerageergebied in ruime mate aanwezig is. Er foerageren enkele gewone dwergvleermuizen boven de parkeerplaats en boven het jeu de boules veld bij de tennisbaan, ook foerageerde er een laatzvlieger en een ruige dwergvleermuis boven de tennisbanen. Deze verdwijnen rond zonsopkomst naar onbekende bestemmingen buiten het plangebied. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is daarom niet aanwezig in het plangebied.

Brimeulaan

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Enkele luwe plekken in het plangebied zijn aanwezig en kunnen gebruikt worden als foerageerplek. Er zijn meerdere soortgelijke foerageerplekken aanwezig buiten het plangebied zoals de weilanden om de Brimeulaan heen. Het plangebied maakt dus deel uit van een veel groter gebied waarin geschikt foerageergebied in ruime mate aanwezig is. Er foerageren enkele gewone dwergvleermuizen rond de bomenlaan op de Brimeulaan, maar deze verdwijnen rond zonsopkomst naar onbekende bestemmingen buiten het plangebied. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is daarom niet aanwezig in het plangebied.

Tennisbaan

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Onder verschillende weersomstandigheden, bijvoorbeeld bij verschillende windsnelheden en windrichtingen, kunnen verschillende routes worden gebruikt. Er zijn voldoende alternatieve lijnvormige structuren in de omgeving beschikbaar die kunnen dienen als vliegroute.

Brimeulaan

Essentiële vliegroutes

De bomenlaan op de Brimeulaan blijkt geen essentiële vliegroute te zijn uit het nader onderzoek. De bomenrij werd wel door verschillende langsvliegende vleermuizen gebruikt. De soorten die voorbij vlogen zijn gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis. Deze vlogen kriskras door het plangebied en hadden geen binding met de bomenlaan. De vliegroute is niet essentieel en er zijn voldoende alternatieve lijnvormige structuren in de omgeving beschikbaar die kunnen dienen als vliegroute.

Omgeving plangebied

Aanwezigheid verblijfplaatsen

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen. Er zijn in de omgeving van de plangebieden wel rondvliegende baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen die in de buurt van hun baltslocatie een verblijfplaats kunnen hebben. Er zijn voldoende potentieel geschikte woningen aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Figuur 5 geeft de locatie van de baltsende rondvliegende gewone dwergvleermuizen weer.

Figuur 5 Locaties van de rondvliegende baltsende gewone dwergvleermuizen (blauwe sterren) ten opzichte van het plangebied (rood kader). Bron: google.maps

Overige elementen van de functionele leefomgeving

Foerageergebied

In de directe omgeving van het plangebied is volop geschikt foerageergebied aanwezig, bijvoorbeeld bij het water in het park naast de tennisbaan. Er is een watervleermuis foeragerend waargenomen boven een sloot ten zuiden van de Brimeulaan, buiten het plangebied.

Vliegroutes

In de directe omgeving van het plangebied zijn verschillende potentiële vliegroutes aanwezig. Op figuur 6 is de ligging van de routes aangeduid. De vliegroutes worden niet beïnvloed door de geplande werkzaamheden in het plangebied, aangezien er voldoende alternatieve vliegroutes in de omgeving beschikbaar zijn.

Figuur 6 Impressie van de potentiële vliegroutes (gele pijlen) en foerageergebieden (zwarte cirkels) buiten het plangebied (rood vlak). Bron: maps.google

4.3 Nationaal beschermde soorten

Tijdens de veldbezoeken is een steenmarter en een bunzing aangetroffen. De steenmarter kwam tijdens de onderzoekronde op 18 augustus 2020 uit de bosschages langs de tennisbaan. De bunzing is alleen waargenomen op de wildcamera en is waargenomen op 22 mei 2020 (foto 5). De steenmarter en bunzing hebben een verblijfplaats in de bosschages naast de tennisbaan. Daarnaast is nog een egel aangetroffen ter hoogte van de Brimeulaan. Deze soort heeft een algemene vrijstelling. Figuur 7 geeft de locatie van de waargenomen steenmarter, bunzing en de egel weer.

Figuur 7 Locatie van de waargenomen steenmarter (gele ster) en bunzing (oranje ster) en de verblijfplaatsen en egel (blauwe ster) ten opzichte van het plangebied (rood vlak).

Foto 5 *Waargenomen bunzing op 22 mei 2020.*

4.4 Samenvatting aangetroffen voortplantings- en rustplaatsen

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen binnen het plangebied of in de directe omgeving. Er is wel een verblijfplaats in de bosschages naast de tennisbaan van de steenmarter en bunzing aangetroffen.

5 | Effecten en vervolg

5.1 Effecten vogelrichtlijnsoorten

5.1.1 Jaarrond beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn geen nesten waargenomen van jaarrond beschermde soorten. De waargenomen kerkuil en sperwer hadden geen binding met het plangebied,

Negatieve effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

5.1.2 Algemene broedvogels

Een overtreding van de Wet natuurbescherming is niet uit te sluiten tenzij buiten het broedseizoen wordt gewerkt. Door buiten de periode half maart tot september te werken is de kans op het vernietigen van nesten en het verstoren van broedende vogels nihil.

5.2 Effecten Habitatrichtlijnsoorten

5.2.1 Vleermuizen

Tennisbaan

Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen gevonden. Door de sloop en nieuwbouw gaan geen verblijfplaatsen verloren. Het plangebied bevat ook geen onmisbaar foerageergebied en aanwezige vliegroutes worden door het voornemen niet aangetast.

Negatieve effecten op de soortgroep vleermuizen op de locatie tennisbaan is dan ook uitgesloten.

Brimeulaan

Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen gevonden. Door het kappen van de bomenlaan en het plaatsen van de nieuwbouw gaan geen verblijfplaatsen verloren. Het plangebied bevat ook geen onmisbaar foerageergebied. Door het kappen van de bomenlaan gaat een niet essentiële vliegroute verloren. Hiervoor zijn voldoende alternatieven in de direct omgeving die als vliegroute gebruikt kunnen worden.

Negatieve effecten op de soortgroep vleermuizen aan de Brimeulaan is dan ook uitgesloten.

5.2.2 Nationaal beschermde soorten

Binnen het plangebied komen de steenmarter en bunzing voor. Hiervan heeft de steenmarter geen vrijstelling. Door de werkzaamheden voortplantings- en rustplaatsen verloren. Dit is een overtreding van de Wet natuurbescherming, waardoor een ontheffing zal moeten worden aangevraagd.

5.3 Vervolgstappen

5.3.1 Ontheffing

Omdat er door de werkzaamheden voortplantings- of rustplaatsen verloren gaan van de steenmarter en verstoring kan optreden moet een ontheffing van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd voor de tennisbaan locatie. Provincie Groningen is hiervoor het bevoegd gezag. Onderdeel van de ontheffingsaanvraag is het opstellen van een activiteitenplan. In het activiteitenplan wordt beschreven welke maatregelen worden genomen om negatieve effecten op de beschermde soorten zoveel

mogelijk te voorkomen. De maatregelen worden uitgewerkt in een mitigatieplan. De maatregelen bestaan meestal uit het uitvoeren van de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes van de aangetroffen soorten en het realiseren van tijdelijke en permanente alternatieven. Deze alternatieven moeten ruim voor de ingreep aanwezig zijn om dieren de kans te geven te wennen aan de nieuwe situatie. De gewenningsduur bedraagt afhankelijk van de soort en het type verblijfplaats ca. 1 maand tot 1 jaar.

In dit geval moeten alternatieven worden gerealiseerd voor de steenmarter.

5.3.2 Invulling zorgplicht

De zorgplicht (art. 1.11 Wet natuurbescherming) houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Om de vliegroute van de vleermuizen niet te verstoren, dienen er geen bouwlampen gericht te zijn op de bomen naast of in het plangebied (zie figuur 4 voor de vliegroute). Daarnaast is het van belang dat het verwijderen van struiken een richting op gebeurt zodat dieren, zoals de egels, zelfstandig het gebied kunnen verlaten. Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, dient te worden gewerkt buiten het broedseizoen (buiten de periode half maart tot september). Ook dient het struweel buiten het broedseizoen verwijderd te worden.

6 | Literatuur en bronnen

- Buro Bakker (2019); Quicksan bestemmingsplan Grootegast. Rapport P19310, Assen.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017
- Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Kennisdocument Rosse vleermuis, versie 1.0 BIJ12 juli 2017.
- Broekhuizen, S., Spoelstra K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & J.C. Buys (red.), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 2020.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverseniging (2017) Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdierverseniging.nl

Websites

- www.zoogdierverseniging.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.sovon.nl
- www.googlemaps.nl

Colofon

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Stationsstraat 29c
Postbus 10034 | 9400 CA Assen
T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl
www.burobakker.nl

Projectleiding

D.E. Heidinga

Rapportage

L. Scheers

Kwaliteitscontrole

K. Breed & A. Sibma

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2020); Nader onderzoek vleermuis en
steenmarter Roblespark. Rapport P19386, Assen.

Foto's: Aaron Sibma